

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-381

22.4.2025

KNIF Trygghet Forsikring AS

Motorvogn

Skade pga. grov uaktsom og ruspåvirket kjøring? – fal. § 4-9 annet og fjerde ledd.

Sikrede meldte om skade på sin bil etter en utforkjøring 14.1.24 kl. 19.42. Ved uhellet ble det også skade på en motgående bil som sikrede kolliderte med, og på en garasje han deretter traff. Foretaket avkortet erstatningen med 100 %, idet det mente skaden skyldtes grov uaktsom kjøring i ruspåvirket tilstand, jf. fal. § 4-9 andre og fjerde ledd. Analyseresultater av sikredes blodprøver tatt 14.1.24 mellom kl. 21.26 og kl. 21.59 påviste THC med 0.0098 µmol/l. (0,01 µmol/l tilsvarer en alkoholpromille på 0,5, mens 0,004 µmol/l tilsvarer 0,2 promille). Foretaket fant det sannsynlig at sikrede hadde vært ruset med promille på minst 0,5 da skaden skjedde. Sikrede hadde opplyst at han hadde røkt cannabis rundt kl. 2–3 om natten. Sikrede var uenig i avkortningen og anførte at foretaket ikke hadde nødvendig sakkyndig kompetanse til å tilbakeregne hva sikredes påvirkningsgrad var på skadetidspunktet. Han hevdet de beskjedne verdiene av THC i blodet ikke påvirket hans kjøring, at uhellet skyldtes vanskelig kjøreforhold (glatt veibane, høye brøytekanter) og motgående bils plassering i veibanen, samt at uhellet ville inntruffet uavhengig av hans påvirkning. Under enhver omstendighet hevdet han at kjøringen ikke var grovt uaktsom, idet han opptådte aktpågivende og tilpasset farten etter forholdene. Subsidiært hevdet han det var urimelig om foretaket ble fri for ansvar og viste til at bilens verdi var ca. kr 60 000. Foretaket hevdet på sin side at sikrede kjørte vesentlig for fort ut fra forholdene, og bemerket at det skjedde i et boligstrøk med 30 km/t fartsgrense. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om foretaket er uten ansvar og kan kreve regress for sine utlegg som følge av grov uaktsom kjøring i ruspåvirket tilstand, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-9 annet ledd og fjerde ledd og bilansvarsloven (bal.) § 12 a og c.

Sikrede meldte skade på sin bil (VW Golf, 2005-modell) noen dager etter at han 14.1.24 var involvert i et trafikkuhell, som også medførte skader på en annen bil B og en garasje.

Sikrede oppga i sin skademelding at ulykken skjedde kl. 19.42, at det var «Nysnø på is» og han hadde krysset av for punktene hvor det sto «Satt kjøretøy i bevegelse» og «Kjørte ut fra parkeringsplass, privat område, gårdsvei o.l.». Han markerte at det første berøringspunktet ved kollisjonen var midt foran på bilen, og han skrev at synlige skader var «Skilt oppheng og led bar på fanger». Han oppga at hastigheten var 30 km/t da situasjonen oppsto, 25 km/t i kollisjonsøyeblikket, at fartsgrensen på stedet var 30 km/t, at det var snø og mørkt, at han brukte nærlys og hadde piggdekk, samt at bilens kilometerstand var 160 000. Han oppga videre at:

Kjørte ut dra en kamerat også så jeg lysa til bilen som kom inn ett kryss nedenfor. Det var høye brøytekanter bilen var i tillegg hvit og liten vw UP størrelse. Jeg slapp gassen i god tid før svingen og jeg hadde ca 30 km/T men når jeg runda svingen så virket det ikke som om den andre trafikkanten opserverte meg for jeg var i

rundt svingen og lå litt midt i feltet. Jeg ... bremsset og bilen min gled mot motsatt kjørefelt og dultet i lav hastighet i midt på den andre sjåføren sin bil og videre ned enn innkjørsel og på venstre siden av kledningen rundt porten.

Eier av bil B fylte ut egen skademelding og oppga at hendelsen inntraff kl. 19.35, at Bs hastighet var 10–15 km/t da skaden inntraff, at det var «Glatt/is», at B hadde fått skade foran på høyre side, mens sikredes bil hadde fått skade foran på venstre og høyre side, og videre at:

Vi tok høyre sving inn D... ved husnummr ... Når vi har nettopp tatt svingen inn i gata (ca 15 til 25 metrer fra svingen/krysset) kommer det bil i ganske høy hastighet iforhold til å dette er boligkata og i nærhet av kryss med vikiplikt fra høygre, Vi brems og holder oss på vår side av vegen og stopper og den andre bilen kjører over gata på motsatt kjørefelt (vårt kjørefelt) treffer bilen hos oss på høyre side foran og kjører så videre fortsatt i for høy fart inn i husvegg (garasje) på hus nr ... ved D.... Politi ble varslet pga mistanke om ruskjøring hos den andre sjåføren. [...] Eier av huset var hjemme når bilen kjørte inn i garasjen og kom ut med en gang hun hørte smell. Sjåfør og passanger i min bil kjørte selv til legavakta etter ulykken og etter å ha pratet med legavakt. De ble undersøkt og fikk beskjed om å ta kontakt med legevakta igjen om de kjente forverring. Sjåfør hadde litt vondt på venstre side ved ribbein og passasjer vont i mageområdet. Foreløpet ser det ut som det går bra med begge to.

Eier av bil B opplyste også at han hadde avtalt med sikrede at de skulle fylle ut og sende inn skademelding sammen, men at sikrede ikke møtte opp hverken ved avtale 14.1.24 eller 15.1.24, og at han derfor sendte inn skademeldingen alene. Han opplyste også at «Jeg har mistanke om at sjåfør i den andre bilen var ruspåvirka».

Foretakets takstmann vurdert sikredes bil for kondemnabel, og ifølge sikrede var bilens verdi før skaden ca. kr 60 000.

Det fremgikk av politiets rapport «Anmeldelse av vegtrafikkulykke» at ulykken inntraff 14.1.24 kl. 19.48, at veidekke var «Asfalt/oljegr», om føreforhold at det var «Delvis snø eller isbelagt», om værforhold at det var «God sikt, opphold», om lysforhold at det var «Mørkt m/belysning», og videre at:

Enhet A kom kjørende ned D... fra sør. Enhet B kjørte nordover på vegen i D.... Enhet A kjørte over i motgående og inn på parkeringsplassen til bopel i D.... Deretter traff enhet A garasjeporten til bopel. På vegen ned traff han fronten på enhet B.

[....]

Undertegnede snakket med, videre omtalt som ..G... Han var sjåfør av enhet B. Han fortalte at han hadde kjørt sørover i D..., og at enhet A hadde kommet kjørende i høy hastighet på hans side av vegbanen. (Det er ikke oppdelte felter på denne vegen). Enhet A kom kjørende nordover. Enhet A hadde kjørt inn i siden på bilen til enhet B, og videre inn i garasjen i D.... Viser til skisse vedlagt anmeldelsen for hendelsesforløp.

[.....]

I samtale med, videre omtalt som ..sikrede.. (fører av enhet A). ..Sikrede.. fortalte at han kjørte nedover D.. (nordover), og at det kom en bil i møte oppover veien (sørover). ..Sikrede.. sa han hadde svingt forbi enhet B for å unngå et sammenstøt. Han traff da enhet B i front, og havnet inn i garasjen slik at garasjen fikk skader. ..Sikrede.. sa at han akkurat hadde kjørt, videre omtalt som D.., hjem til ..D's.. bopel.

Utslag på cannabis:

..G.. blåste til 0,0 mg/l på politiets dräger. ..Sikrede.. blåste til 0,0 mg/l på politiets dräger. Det ble tatt en wipealyzer test av ..sikrede... Han fikk utslag på cannabis. ..Sikrede.. ble av pb. .. gjort kjent med sine rettigheter og plikter, og gjort kjent med at han var mistenkt for ruspåvirket kjøring. Han sa han hadde røyket en 'joint' natt til søndag 14.01.2024 etter han hadde vært på byen. ..Sikrede.. ble gjort kjent med at han måtte bli med på legevakta for blodprøvetaking

[....]

Vær, vind og føre-forhold:

Det var mørkt ute med gatebelysning på stedet. Det var oppholdsvær og ca. -2 grader. Veien var snøbelagt.

Politiet avhørte sikrede på legevakten 14.1.24 kl. 21.32. Fra avhøret hitsettes:

..Siktede.., forteller at det hadde lagt seg mye snø den siste tiden, og at han skulle kjøre hjem fra D...

Han så lysene til en bil som kom kjørende mot han idet han rundet svingen, og den lå relativt midt i veien.

Under gjennomlesning viser siktede frem bilde av hvor den møtende bilen kom i veibanen, relativt midt i vegen.

Siktede bremsset opp, og siktedes bil skled ukontrollert mot den møtende bilen. Siktede traff bilen, og skled videre inn i en garasje og traff siden på den.

Siktede blir gjort oppmerksom på at han hadde testet positivt for Cannabis. På spørsmål om hva han tenker rundt det, svarer han at han var ute på byen i går (13.01.24. F.W.) og at han røyket en joint med flere.

Han våknet i G... i dag, spiste og ble kjørt til D.... Det var da han skulle dra fra D... at ulykken skjedde.

[....]

På spørsmål om når i går siktede røyket, svarer han i går kveld. Han blir spurt om det var natt til i dag, og svarer ja.

[.....]

Siktede blir minnet på at han tidligere på kvelden hadde fortalt undertegnede at han hadde kjørt D... hjem til ..D's.. bopel. Siktede svarer at han ikke har sagt det.

[.....]

Siktede blir spurt om han har hatt i seg noen andre rusmidler, og svarer nei. Bare alkohol i går.

På spørsmål om han bruker noen legemidler, svarer siktede nei.

Siktede spørres hva han tenker om å ha kjørt etter å ha tatt en joint natten før, og svarte at det var ikke noe problem fordi han ikke var beruset.

I politiets rekvisisjon til sykehuset sto det at hendelsen fant sted 14.1.24 kl. 19.49, at sikrede var 196 cm og 105 kg, samt at blodprøver ble tatt 14.1.24 kl. 21.26, kl. 21.27, kl. 21.53 og kl. 21.59. Det sto at klinisk undersøkelse ble utført av lege kl. 22.04. I rapporten fra denne sto det under «Anamnese» om alkohol «4 x ø + 4 drikke fra kl 22:00 til kl 02:00», og om rusmidler at «Cannabis, Røykte rundt 02:00-03:00». Det var krysset av for bruk av cannabis ukentlig. Under status presens hadde legen krysset av under «oppførsel/sinnstilstand» for «sløv/apatisk», men ellers krysset av for at andre forhold i det vesentlige var upåfallende og normale. I sin konklusjon hadde legen krysset av for «Moderat påvirket» og uttalt at det var antatt å skyldes cannabis.

Det fremgikk av analyseresultater fra blodprøvene at det ble påvist THC med 0.0098 µmol/l (mikromol THC per liter blod). Det sto også at 0,004 µmol/l tilsvarte 0,2 promille (straffbarhetsgrense), at 0,010 µmol/l tilsvarte 0,5 promille, og at 0,030 µmol/l tilsvarte 1,2 promille.

Bildene i politiets illustrasjonsmappe viste at det på ulykkesstedet var mye snø, høye brøytekanter og vinterføre.

Foretaket besluttet 13.3.24 å avkorte sikredes erstatningen med 100 %, jf. fal. § 4-9 og vilkårpunkt 4.2.3. Det hevdet sikrede hadde kjørt på en måte som var grovt uaktsom, samt at han hadde vært påvirket av rus, og at det hadde medvirket til hendelsen, jf. § 4-9 fjerde ledd. Foretaket varslet sikrede om at det kunne kreve regress for sine utbetalinger under sikredes ansvarsforsikring, jf. bal. § 12 a og c, og det informerte samtidig om klagemulighetene, herunder at sikrede kunne klage til Finansklagenemnda. Foretaket ga følgende begrunnelse for avkortningen:

Vi har nå mottatt og gjennomgått politirapporten etter denne hendelsen. Der fremgår det at politiet var blitt tilkalt fordi den som meldte om hendelsen mistenkte at du var ruspåvirket.

Dette er en skade som skjedde i et boligstrøk med 30 km/t fartsgrense, altså et sted hvor det er ekstra viktig å kjøre kontrollert og kunne stanse for enhver påregnelig hindring.

Du hadde frontkollidert med en annen bil som kom imot, men som hadde stanset når han så deg komme. Etter dette sammenstøtet med møtende bil, så har bilen din fortsatt videre og kjørt inn i en garasje. Det er ikke antydning til bremsespor på bildene fra stedet.

Dette i seg selv tyder på at du ikke har hatt oppmerksomhet på kjøringen, og har hatt for høy hastighet etter forholdene. I forklaringen fra fører av møtende bil beskrives det at du kom i altfor høy fart etter forholdene.

I skademeldingen du har sendt oss har du krysset av for at du 'satte kjøretøyet i bevegelse' i skadeskjemaets punkt 12.2 og at du 'kjørte ut fra parkeringsplass' i skadeskjemaets punkt 12.4. Dette harmonerer heller ikke med verken beskrivelser av hendelsen, og heller ikke med din egen forklaring på skadeskjemaets s.2. Der har du oppgitt at du hadde en hastighet på 30 km/t da situasjonen oppstod, og 25 km/t i kollisjonsøyeblikket.

Så selv om du har forklart at du så lysene på den andre bilen som kom imot rundt svingen, så har du ikke klart å senke farten vesentlig.

Du kommenterer også at den andre bilen lå midt i feltet. Til dette bemerkes at det var store snøkanter på stedet og følgelig uansett ikke veldig bredt på denne veien. Man skal da selvsagt kjøre på en slik måte at man lett kan stanse for enhver hindring.

Det er i politirapporten ikke påpekt at det var spesielt glatt på stedet. Det var 2 minusgrader og bildene viser at veien var snø på veien og det synes å være vanlig vinterføre.

Videre fremgår det av politirapporten at prøver på skadestedet ga utslag for bruk av cannabis, og du ble gjort kjent med at du måtte bli med på legevakta for å ta ytterligere prøver.

Ut fra legerapporten har legen kommentert at du virket noe sløv/apatisk, og legens konklusjon var at du var moderat påvirket. Prøvene, som ble tatt kl 22, som er drøye 2 timer etter hendelsen, viser at du da ble målt til THC 0.0098 i blodet. Dette tilsvarer rett i underkant av 0,5 i promille.

Du er altså målt til klart over straffegrensen på 0,2, og med tanke på at prøvene ble tatt noe senere mener vi det er sannsynlig at du var ruset med promille på minst 0,5 da skaden skjedde.

På vegne av sikrede ble det 26.8.24 sendt klage til Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for skader på bilen og bestrider at det er grunnlag for avkortning og regress. Sikrede hevder hans bilskader er forenlig med forklaringen han ga i skademeldingen, herunder om bilens fart før ulykken. Bilder fra politirapporten viser mindre skader i bilens front, og at bil B mistet et frontdeksel, men uten andre synlige trykkskader i front. Bildene viser at noe av garasjens bekledning fikk mindre skader, noe som også er forenlig med at bilen hadde liten fart ved sammenstøtet. Det er ikke riktig at bil B hadde stanset da bilene kolliderte, jf. skademeldingen til eier av bil B hvor det er svart at bil B hadde en hastighet på 10-15 km/t da skaden inntraff. Sikrede hevder det ikke ut ifra bildene kan konkluderes med at det ikke er bremsespor fra sikredes bil, idet dette kan skimtes i bilde nr. 7 i rapporten. Dette ble uansett ikke undersøkt av politiet på stedet. Sikrede krysset av i skademeldingen for at han «satte kjøretøyet i bevegelse», og at han «kjørte ut fra parkeringsplass» fordi det ikke var noe alternativ som passet for situasjonen, og ga derfor også en utfyllende redegjørelse under skjemaets pkt. 33.

Politiets illustrasjonsmappe viser svært mye snø med høye brøytekanter, og sikrede mener han avpasset farten etter forholdene ved at han slapp gassen i svingen før ulykken og kun hadde en fart på ca. 30 km/t. Bildene viser at det ikke var plass til å kjøre forbi bil B på sikredes side, og at bil B tok mer plass av veien enn nødvendig, jf. bilde nr. 3 i rapporten. Ifølge sikrede ville det vært naturlig at bil B hadde lagd plass ved å svinge inn på høyre side, hvilket den ikke gjorde, slik at sikrede måtte foreta en unna manøver. Sikrede påpeker at det i politiets anmeldelse står under føreforhold «Delvis snø eller isbelagt». Delvis isbelagt vei betyr at det stedvis var glatt på veien, slik sikrede selv har forklart, og sjåføren i bil B oppga i sin skademelding at det var «Glatt/is».

Sikrede hevder det må legges til grunn at han hadde THC i blodet ved kjøring tilsvarende over 0,2 i promille, siden blodprøver tatt etter hendelsen viste 0.0098 μmol med THC. Første blodprøve ble tatt ca. 1,5 timer etter hendelsen, og det er ikke grunnlag for å si at påvirkningsgraden var større enn det som følger av blodprøvene. En evt. tilbakeregning må gjøres av fagkyndige. Sikrede hevder det ikke er holdepunkter for at de beskjedne verdiene av THC i blodet påvirket hans kjøring, at uhellet skyldtes vanskelig kjøreforhold (glattveibane, høye brøytekanter) og bil B sin plassering i veibanen. Han opptrådte hensynsfullt, aktpågivent og varsomt i sin kjøring.

Under enhver omstendighet kan kjøringen ikke anses for grovt uaktsom, og foretaket kan ikke påberope seg ansvarsfrihet, jf. fal. § 4-9. Forsikringstilfellet ville pga. de vanskelige føreforhold og bil B sin kjøreatferd inntruffet uavhengig av verdier av THC som sikrede hadde i blodet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at 100 % avkortning er berettiget. Sikredes kjøring var grovt uaktsom med for høy fart etter forholdene, og under påvirkning av rus, noe som medvirket til hendelsen. Sikredes påvirkning ble målt til klart over straffegrensen på 0,2 promille, og siden prøvene som målte tett opp til 0,5-grensen ble tatt noe senere, så er det sannsynlig at sikrede var ruset med en promille på minst 0,5 da skaden skjedde. Foretaket hevder avgjørelsen er hjemlet i vilkårspkt. 4.2.3, fal. § 4-9 om grov uaktsomhet, og § 4-9 fjerde ledd om skade voldt ved kjøring under selvforskyldt ruspåvirkning. Skaden oppstod i et boligfelt hvor fotgjengere og barn kan befinne seg, slik at det var nødvendig å kjøre pent og rolig. I tillegg var det snø i veibanen, vinterlige forhold og en ganske smal vei hvor asfaltkant til asfaltkant ble målt til drøyt 3,5 m, jf. finn.no/kart. Det var brøytekanter og ikke god plass til at to biler kunne møtes uten å kjøre forsiktig. Foretaket viser til hva fører av bil B har forklart om egen og sikredes kjøring, om hva sikrede har forklart i sin skademelding, og det anser det for klart at sikrede kjørte vesentlig for fort ut fra forholdene, og ikke hadde mulighet til å stanse for enhver påregnelig hindring. Politiet ble tilkalt fordi andre involverte mistenkte ruskjøring, prøve tatt på stedet ga utslag for bruk av cannabis, sikrede ble av lege ansett for noe sløv/apatisk og moderat påvirket. Vedrørende varslet regresskrav, jf. bal. § 12 a og c, så har foretaket foreløpig ikke sendt dette i påvente av resultatet av klagebehandlingen i Finansklagenemnda. Totalt ansvarskrav er på kr 84 541, herunder reparasjon av garasje med kr 55 041, og kondemnasjon/ innløsning av bil B med kr 29 500 etter fradrag for vrakverdi. Skadeomfanget for sikredes kaskoskade tilsvarte kr 55 000 minus vrakverdi og egenandel.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er uten ansvar for skade på sikrede bil og kan kreve regress av sikrede for sine utlegg under sikredes bilansvarsforsikring, pga. grov uaktsom kjøring av bil/kjøring under påvirkning av rus, jf. fal. § 4-9 og bal. § 12.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser hovedsakelig spørsmål om sikrede var påvirket av rusmidler under kjøringen og i hvilken utstrekning en slik påvirkning forårsaket skaden. Politirapporten viser at prøver på skadestedet 14.1.24 ga utslag for bruk av cannabis, og at sikrede derfor ble tatt med til legevakten for å ta blodprøver. Analyseresultatene av prøvene tatt 14.1.24 viste at sikrede hadde THC i blodet etter bruk av cannabis. Det ble påvist 0,0098 $\mu\text{mol/l}$. Staffbarhetsgrensen ved alkoholpromille er

0,2 promille. Vedlegg 1 til forskrift om faste grenser for påvirkning av andre berusende eller bedøvende middel enn alkohol mm. fastlår at 0,004 µmol/l tilsvarer en alkoholpromille på 0,2, mens 0,010 µmol/l tilsvarer 0,5 i promille.

Ifølge politianmeldelsen inntraff uhellet kl. 19.48, mens blodprøvene ble tatt mellom kl. 21.26 og kl. 21.59, dvs. i en periode på hhv. 1 time og 38 minutter og 2 timer og 11 minutter etter hendelsen.

Det er imidlertid uklart for nemda hva disse måleresultatene betyr for sikredes påvirkning på skadetidspunktet, og også i hvilken grad denne påvirkningen hadde konsekvenser for sikredes bilkjøring. Det er også uklart i hvilken utstrekning skaden kunne inntreffe uansett pga. påstått vanskelige kjøreforhold. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).